

Miejska Biblioteka Publiczna im. Marii Nogajowej w Czeladzi

**SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁALNOŚCI MIEJSKIEJ BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ
W CZELADZI
W ROKU 2017**

OPRACOWAŁA:

**Dyrektor Miejskiej Biblioteki Publicznej
im. Marii Nogajowej w Czeladzi
mgr Bożena Podgórska**

1. Stan i zmiany w organizacji Biblioteki

1.1. Najważniejsze problemy w działalności Biblioteki; osiągnięcia i sukcesy; co utrudniało pracę?

W 2017 r. Biblioteka prowadziła działalność wynikającą z zapisów statutowych. Placówki kontynuowały podjęte wcześniej działania lub inicjowały nowe. 2017 rok to również czas, kiedy czeladzka księżnica wyszła w teren, poza mury biblioteki. Wszystkie działania podejmowane były w celu szeroko pojętej edukacji kulturalnej wszystkich kategorii odbiorców usług bibliotecznych i promocji czytelnictwa. Wszystkie działania były organizowane dodatkowo, oprócz podstawowej działalności Biblioteki, czyli gromadzenia, opracowywania i udostępniania zbiorów oraz udzielania użytkownikom informacji i pomocy przy korzystaniu z komputerów, skanera i Internetu.

Do najważniejszych osiągnięć i sukcesów należy zaliczyć:

- przyznanie dotacji przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego na wniosek złożony w ramach programu *Promocja czytelnictwa na zadanie Biblioteka? - Naturalnie!*; przyznana kwota wyniosła 13.200 zł. Od marca do grudnia realizowane były kolejne zadania: warsztaty filmowe z wykorzystaniem green screena a później kręcenie filmu, w którym wzięli udział młodzi aktorzy; warsztaty aktorskie pt. *Najmniejszy cyrk świata*. Obydwa działania podsumowała uroczysta premiera i występ na żywo Cyrku Unikatus, który zdobył uznanie w oczach zgromadzonej publiczności. W ramach projektu odbyły się liczne zajęcia edukacyjne dla dzieci, podchody biblioteczne, spotkania autorskie dla młodzieży oraz maraton czytelniczy literatury podróżniczej dla uczniów szkoły podstawowej;
- w kwietniu z okazji Międzynarodowego Dnia Książki i Praw Autorskich zorganizowano happening – ulicami miasta przeszedł barwny korowód uczniów, który zakończył się w bibliotece, gdzie czekał Burmistrz Miasta z zaproszeniem na głośne czytanie i rozmowę. Balony i książki w dłoniach uczestników oraz transparenty przyciągały uwagę kierowców i pieszych;
- w czerwcu po raz drugi zorganizowano Noc Bibliotek, tym razem z większym rozmachem. Były warsztaty dla dzieci i dorosłych, podchody w zakamarkach biblioteki, projekcja filmowa i koncert. Z kolei najaktywniejszych czytelników – dzieci i dorosłych, uhonorowano dyplomami, które wręczał Burmistrz. Ta świetna inicjatywa, okazała się sukcesem, więc będzie kontynuowana w latach następnych;
- wyzwaniem podjętym przez Bibliotekę po raz pierwszy było Narodowe Czytanie. Wydarzenie trafione, zauważone w mediach i docenione przez uczestników;
- sukcesem była 52. pozycja (102 w 2016 r.) Biblioteki w Rankingu Bibliotek Rzeczypospolitej

spośród 650 bibliotek zgłoszonych w całym kraju; wysokie - 5 miejsce wśród bibliotek województwa śląskiego;

- w 2017 r. czeladzka MBP udanie debiutowała na XIV katowickich Prezentacjach Bibliotecznych organizowanych przez Bibliotekę Śląską. W znacym gronie Bibliotek województwa śląskiego Czeladź promowała swoją działalność kulturalno- edukacyjną dla dzieci i młodzieży;
- sukces, który potwierdza pozytywny wizerunek Biblioteki w środowisku to ogromne zaangażowanie czytelników oraz wszystkich mieszkańców miasta w pozyskanie książek w ramach akcji Kinder Mleczna Kanapka *Przerwa na wspólne czytanie*. Codzienne głosowanie pozwoliło nam zdobyć 62. miejsce w kraju (10.168 głosów) i 50 książek dla dzieci i młodzieży. Za to jesteśmy ogromnie wdzięczni naszej społeczności;
- Biblioteka zakwalifikowała się także do akcji pod nazwą Paczka Literacka zdobywając 2 komplety książek z wydawnictwa Agora (2 razy po 19 woluminów i po 2 audiobooki).

1.2. Zmiany w dokumentach organizacyjnych i ich zakres w stosunku do stanu w 2016 roku.

W związku z wprowadzeniem uregulowań prawnych dotyczących kontroli zarządczej w 2017 roku dokonano zmian w wielu dokumentach wewnętrznych Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Marii Nogajowej w Czeladzi lub wdrożono nowe:

- wprowadzono zmiany do Statutu Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Marii Nogajowej w Czeladzi;
- wprowadzono nowy Regulamin pracy Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Marii Nogajowej w Czeladzi;
- wprowadzono zmiany do Regulaminu korzystania z Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Marii Nogajowej w Czeladzi;
- wprowadzono Regulamin wynajmu pomieszczeń Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Marii Nogajowej w Czeladzi;
- wprowadzono nowy Regulamin pracy dla komisji przetargowych powoływanych do przeprowadzania postępowania o udzielenie zamówień publicznych w Miejskiej Bibliotece Publicznej im. Marii Nogajowej w Czeladzi i Kopalni Kultury;
- wprowadzono nowy Regulamin imprez Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Marii Nogajowej w Czeladzi;
- zaktualizowano Regulamin wynagradzania;
- zaktualizowano Regulamin premiowania i nagród;
- wprowadzono instrukcję bezpieczeństwa pożarowego dla Kopalni Kultury;

- zaktualizowano instrukcję bezpieczeństwa pożarowego dla Centrali i Filii nr 2 Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Marii Nogajowej w Czeladzi;
- zaktualizowano politykę bezpieczeństwa w zakresie ochrony danych osobowych;
- wprowadzono zmiany w instrukcji obiegu, kontroli i archiwizowania dokumentów finansowo-księgowych w Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Marii Nogajowej w Czeladzi;
- zaktualizowano instrukcję w sprawie gospodarowania majątkiem trwałym, inwentaryzacji majątku trwałego i zasad odpowiedzialności za powierzone mienie w Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Marii Nogajowej w Czeladzi;
- wprowadzono Regulamin funkcjonowania kina w Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Marii Nogajowej w Czeladzi przy ul. Trznadla 1, Kopalnia Kultury;
- wprowadzono nową Instrukcję kancelaryjną;
- wprowadzono Regulamin przeprowadzenia zbiórki publicznej o numerze 2017/1375/OR w Miejskiej Bibliotece Publicznej.

1.3. Czy istnieją zagrożenia dotyczące zmian w sieci bibliotecznej w 2018r.?

Nie dotyczy.

1.4. Nagrody wyróżnienia otrzymane przez Bibliotekę i bibliotekarzy w 2017r.

Nie dotyczy.

1.5. Obsługa finansowa biblioteki (księgowość w bibliotece, Centrum Usług Wspólnych – uwagi, opinie, problemy).

Księgowość i cała obsługa finansowo–administracyjna prowadzona jest w bibliotece.

2. Zmiany w sieci. Modernizacja bazy lokalowej

2.1. Utworzenie nowych filii, punktów bibliotecznych; nowe komórki organizacyjne (lokalizacja, wyposażenie).

Z dniem 02.01.2017 swoją działalność rozpoczęła Kopalnia Kultury zlokalizowana przy ul. Trznadla 1 w dzielnicy Czeladzi-Piaskach. Nowopowstała instytucja jest działem Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Marii Nogajowej w Czeladzi i służy zaspokajaniu kulturalno–edukacyjnych potrzeb mieszkańców.

Głównym celem Kopalni jest zaspokajanie potrzeb oświatowych, kulturalnych i uczestnictwo w upowszechnianiu wiedzy i kultury oraz rozwijanie młodych talentów. Zakres działań obejmuje organizację koncertów, wydarzeń artystycznych, spektakli teatralnych dla dzieci i dorosłych, spotkań z podróżnikami, autorami książek oraz ciekawymi osobistościami świata kultury

i nauki. W kopalni Kultury mają miejsce również zajęcia edukacyjne i artystyczne; prowadzone są wykłady Uniwersytetu Dziecięcego, Uniwersytetu Trzeciego Wieku, a także zajęcia Fundacji Galicyjskiej.

Realizację wyżej wymienionych celów umożliwiają specjalnie przystosowane do tego pomieszczenia: trzy sale taneczne z lustrami, sala plastyczna, profesjonalne studio nagrań oraz Sala Widowiskowa z oświetleniem scenicznym/koncertowym. Ponadto, w placówce znajdują się 3 sale prób przeznaczone do zajęć umuzykalniających i prób zespołów muzycznych. Sale zostały specjalnie wyciszone, co umożliwia pracę w doskonałych warunkach.

2.2. Likwidacja filii, punktów bibliotecznych połączenia placówek.

W marcu 2017 r. nastąpiło zawieszenie działalności placówki. Filia nr 3 usytuowana była na terenie szpitala w Czeladzi. Władze szpitala w którym znajduje się placówka zaproponowały przeniesienie Biblioteki do pomieszczenia o znacznie mniejszym metrażu, w którym nie zmieściłby się księgozbiór (pomimo przeprowadzonej selekcji), dodatkowo nie było ono przystosowane do zabezpieczenia danych osobowych i książek przed kradzieżą – brak drzwi. Osoby chore, poruszające się na wózkach bądź o kulach nie pokonałyby podestu prowadzącego do Biblioteki. Pokój nie spełniał również podstawowych warunków do ochrony książek przed pleśnią i grzybami. W związku z tym księgozbiór przeniesiono do magazynów Filii nr 1, a 27.09.2017 Rada Miejska Podjęła uchwałę nr XLIII/529/2017 o likwidacji placówki.

2.3. Zakupy nowych sprzętów, urządzeń technicznych (o wartości powyżej 1000 zł) znacząco poprawiających jakość pracy i estetykę pomieszczeń (przykłady).

W roku 2017 do Czytelni Naukowej zakupiono 2 komputery z zainstalowanym systemem operacyjnym Windows 10. Dział Gromadzenia i Opracowania Zbiorów otrzymał 3 nowe komputery. Zastąpiły one wyeksploatowany sprzęt z 2007 roku. Do Filii nr 2 również zakupiono 2 nowe komputery.

W 2017 roku pomieszczenie Wypożyczalni i Czytelni dla Dzieci i Młodzieży znacząco zmieniło swój wygląd, stało się bardziej kolorowe i przyjazne dla młodszych czytelników. Zakupiono miękkie siedziska Pączusie (24 sztuki), które są wykorzystywane w celu zapewnienia wygody dzieciom podczas zajęć. Pod koniec roku sprawozdawczego lokal wzbogacony został o kolejne sprzęty – meble i akcesoria, które zakupione zostały w celu stworzenia kącia dla naszych najmłodszych użytkowników i zaaranżowania pomieszczenia do zajęć dla grup przedszkolnych i szkolnych. Wypożyczalnia i Czytelnia dla Dzieci i Młodzieży wzbogaciła się o 4 regały dziecięce, multikącik (służący do zabaw w teatr, bądź sklep), piankową ciuchcię, poduchę sensoryczną, sześć bukowych stolików z kolorowym obrzeżem i regulowanymi nogami oraz 28 nowoczesnych i ergonomicznych krzesełek. W celu poprawienia jakości usług bibliotecznych do placówki

dziecięcej zakupiony został nowoczesny sprzęt komputerowy (1 zestaw), który w znaczny sposób przyczynia się do zwiększenia komfortu pracy oraz skraca czas realizacji obsługi.

2.4 Modernizacja lokali bibliotecznych – nowe lokale, adaptacje, przykłady.

W minionym roku w Filii nr 1 pomalowano ściany w magazynach, pomieszczeniach socjalnych oraz w korytarzu. W pomieszczeniu Wypożyczalni dla Dzieci i Młodzieży powstało graffiti zachęcające do wypożyczania fantastyki. Odnowiono ściany Czytelni, które zostały dodatkowo zabezpieczone bezbarwną powłoką ułatwiającą ich czyszczenie. Filia posiada podjazd dla osób niepełnosprawnych.

Biblioteka Filia nr 2 była od wielu lat placówką zbyt małą w stosunku do potrzeb czytelników, dlatego w 2017 roku powierzchnia Filii nr 2 została powiększona o dodatkowe 50,10 m i dzięki temu już w drugiej połowie ub. roku rozwinięto działalność kulturalno-edukacyjną. Nowa Czytelnia oferuje teraz odpowiednie warunki dla imprez przeznaczonych dla dzieci, młodzieży i dorosłych.

W Oddziale dla Dzieci i Młodzieży w Bibliotece Głównej pomalowano ściany w nowo powstałym kąciu dla najmłodszych – dwie ściany pokryto farbą tablicowo-magnetyczną, na której dzieci mogą rysować i twórczo się wyżywać. Dzięki tej modernizacji biblioteka zyskała większą przestrzeń, którą będzie można wykorzystać na zabawę, spotkania i zajęcia dla młodych czytelników.

3. Komputeryzacja

Ankieta w załączeniu (Załącznik nr 1).

4. Zbiory biblioteczne

4.1. Polityka gromadzenia zbiorów książkowych, nieksiążkowych (książki elektroniczne), preferencje

Kwota na zakup nowości w 2017 r. pozostała na utrzymującym się od kilku lat poziomie, czyli w wysokości 30.000,00 zł. Stały i systematyczny wzrost cen książek spowodował nieznaczny spadek zakupionych woluminów- mimo większego grantu z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego i mimo wynegocjowanych wysokich upustów od cen detalicznych książek (35 do 48 %). Zakupiono najbardziej poszukiwane przez czytelników tytuły i ukazujące się bestsellery, uzupełniano zacytane lub brakujące tytuły lektur. Z bogatej oferty rynku wydawniczego ilość wybieranych tytułów do zakupu ulegała dużej weryfikacji.

Uzupełniano w miarę potrzeb literaturę popularnonaukową : działy psychologii, pedagogiki, socjologii, prawa, ekonomii, zarządzania, logistyki, finansowości, medycyny, transportu, turystyki :

Hanna Prószyńska-Bordas *Krajoznawstwo*, Małgorzata Paszkowska *Prawo dla ratowników medycznych*, Dorota Dyjakon *Przemoc domowa*, Marcin Jurgielewicz *Środki przymusu bezpośredniego i broń palna*, Elżbieta Gołemska *Logistyka usług*, Sara Thorpe *Podręcznik coachingu*, Joanna Gładkowska *Dydaktyka socjalna*, nowe i uzupełnione wydanie Ricky Griffin *Podstawy zarządzania organizacjami*, Andrzej Słowiński *Zrozumieć rynki finansowe*, Bożena Pomykańska *Analiza finansowa przedsiębiorstwa*, Leszek Garlicki *Polskie prawo konstytucyjne*, Jerzy Menkes *Organizacje międzynarodowe*, James Neal Butcher *Psychologia zaburzeń*, *Terapia pedagogiczna dzieci ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi*, *Budownictwo komunikacyjne*, *Interakcje leków z pożywieniem*, *Współczesna polityka transportowa*, *Zachowania konsumentów*, *Diagnoza w socjoterapii*, *Obsługa uczestników turystyki i rekreacji*, *Rachunkowość finansowa*, *Inżynieria produkcji* .Zakupiono m.in.: Charlotte Kruger *Mój dziadek fałszerz*, Łukasza Walewskiego *Przywitaj się z królową : gafy, wpadki, foux pas i inne historie*, Czesława Witkowskiego *Ze strzelnicy na raut: życie garnizonowe przedwojennej Warszawy*, Piotra Łopuszańskiego *Warszawa literacka w okresie międzywojennym*, Elżbiety Koweckiej *W salonie i w kuchni : opowieść o kulturze materialnej pałaców i dworów polskich XIX wieku*, Petera Wohllebena *Sekretne życie drzew i Sekretne życie zwierząt*, Anny Koniecznej-Domańskiej *Biura podróży na rynku turystycznym*, *Pilotaż wycieczek zagranicznych* pod red. Zygmunta Kruczka, Sylwii Hutnik *Smutek cinkciarza*, Dagmary Dworak *Kromka chleba*, Andrew Nagorskiego *Łowcy nazistów*, Piotra Świątkowskiego *Polakom i psom wstęp wzbroniony*, Emmy Craigie *Czekoladowy tort z Hitlerem*, Macieja Jastrzębskiego *Rubinowe oczy Kremla*, Bartosza Janiszewskiego *Grzesiuk król życia*, Doroty Karaś *Cybulski : podwójne salto*, Anny Lisieckiej *Loda Halama*, Grzegorza Rogowskiego *Skazane na zapomnienie*, Anny Kamińskiej *Wanda (o Wandzie Rutkiewicz)*, Anny Dymnej *Warto mimo wszystko*, Mariana Urbanka *Makuszyński : o jednym takim, któremu ukradziono słońce*.

Dla miłośników i podróży kupiono m.in. : Piotra Chmielińskiego *Rowerem po Amazonce*, Krzysztofa Skoka *Rowerem po Europie*, Jacka Pałkiewicza *Menu świata*, Rafała Sigiela *Pacyfik i jeszcze dalej*, Pawła Skiby *Tajlandia i dwa spełnione marzenia*, Katarzyny Mołody *Szwedzi: ciepło na Północy*, Teresy Grzywocz *Z chmur do Azji : stewardesa w krajach Dalekiego Wschodu*, Paula Theroux *Wielki bazar kolejowy : pociągiem przez Azję i Stary Ekspres Patagoński: pociągiem przez Ameryki*, Natalii Kołaczek *I cóż, że o Szwecji*.

Dla dorosłych kupowano najnowsze tytuły polskich autorów: Katarzyny Bondy, Elżbiety Cherezińskiej, Hanny Cygler, Liliany Fabisińskiej, Izabelli Frączyk, Gabrieli Gargas, Doroty Gańsorowskiej, Ałbeny Grabowskiej, Agnieszki Janiszewskiej, Grażyny Jeromin-Gałuszki, Joanny Jax, Anny Klejzerowicz, Magdaleny Knedler, Agaty Kołakowskiej, Magdaleny Kordel, Róży Lewandowicz, Lignas-Łoniewskiej, Romy Ligockiej, Agnieszki Lis, Katarzyny Michalak, Krystyny Mirek, Katarzyny Bereniki Miszczuk, Lucyny Olejniczak, Joanny Opiat-Bojarskiej, Izabeli Pietrzyk, Katarzyny Puzyńskiej, Małgorzaty Rogali, Olgi Rudnickiej, Wioletty Sawickiej, Joanny Szarańskiej, Edyty Świętek, Tanyi Valko, Agnieszki Walczak-Chojeckiej, Weroniki Wierzchowskiej, Magdaleny

Witkiewicz, Iwony Żytkowiak oraz Marcina Ciszewskiego, Ryszarda Ćwirleja, Adriana Grzegorzewskiego, Jacka Komudy, Marka Krajewskiego, Marcina Mortki, Remigiusza Mroza, Nikodema Pałasza, Aleksandra Rogozińskiego, Szczepana Twardocha, Krzysztofa A. Zajasa, Zbigniewa Zborowskiego.

Literaturę zagraniczną reprezentowały książki m.in.: Rachel Abbott, Cecyli Ahern, Marka Billingham, Sandry Brown, Roberta Bryndzy, Jonathana Carrola, Chrisa Carterera, Lee Childa, Mary Higgins Clark, Harlana Cohena, Barbary Freethy, Lisy Gardner, Tess Gerritsen, Johna Harta, Paula Hawkinsa, Mo Hayder, Kristin Hannah, Sophie Hannah, Elizabeth Hermann, Sarah Hilary, Alexy Kava, Stephen Kinga, Deana Koontza, Charlotte Link, Hojny Lutz, Aleksandry Marininy, Alex Marwood, Deona Meyer, Jojo Moyes, Jo Nesbo, Jodi Picoult, Marca Raabe, Nory Roberts, Petera Robinsona, Pauliny Simons, Nicolasa Sparksa, Karin Slaughter, Ericki Spindler, Gilberto Villahermosa.

Dla zwolenników kryminalnych powieści pisarzy skandynawskich, zakupiono pozycje : Jussi Adler-Olsen, Samuela Bjork, Arne Dahla, Thomasa Engstroma, Kjell Eriksson, Karin Fossum, Kamilli Grebe, Ostlundha Hakana, Ann Jansson, Ingara Johnsruda, Ragnara Jonassona, Monsa Kallentoffa, Jo Nesbo, Hakan Nessler, Anny B. Ragde, Luciusa Woltera.

Miłośniczkom literatury historycznej i „kobiecej” przybyły książki poczytnych autorek: Virginii C. Andrews, Jo Beverley, Liz Carlyle, Elizabeth Chadwick, Diane Chamberlain, Jude Deveraux, Richarda Paula Evansa, Shany Galen, Disy Goodwin, C.W. Gertner, Philippe Gregory, Joanny Hickson, Nicole Jordan, Lisy Kleypas, Stephanie Laurens, Janiny Lesiak, Julie Anne Long, Johanny Lindsey, Lesley Lokko, Iny Lorentz, Sarah MacLean, Guillaume Musso, Santy Montefiore, Mary Putney, Danielle Steel, Juli Quinn.

Dla odbiorców fantastyki zakupiono książki : Jakuba Ćwieka, Rafała Dębskiego, Dariusza Domagalskiego, Michała Gołkowskiego, Jarosława Grzędowicza, Anety Jadowskiej, Mai Lidii Kossakowskiej, Magdaleny Kozak, Marka Lawrence, Jacka Łukawskiego, Lindy Nagata, Andrzeja Pilipiuka, Siri Pettersena, Terre'go Pratchetta, Adama Przechrzty, Roberta J. Schmidta i Andrzeja Ziemiańskiego.

Zbiory biblioteki wzbogaciły się także o pozycje czeladzkich pisarzy:

- Przemka Corso, który napisał cykl książek o Robercie Korczu (*Podziemne miasto*, *Miasto złodziei* i *Miasto z gliny*);
- Magdaleny Majcher (*Jeden wieczór w Paradise*, *Matka mojej córki*, *Stan nie! błogosławiony*, *Wszystkie pory uczuć : jesień*);
- Anety Krelli - Moch, autorki i ilustratorki cyklu książek dla dzieci o *Królewnie Lence*.

Zakup literatury dziecięcej i młodzieżowej podlegał dużej selekcji. Kupowano m.in. cykle dla młodzieży : *Ulisses*, *Dziennik Cwaniaczka*, *Ale historia...*, *A to historia – zdarzyło się w Polsce...*, *Drakulcio*, *Nelly Rapp*, *Magiczne drzewo*, *Dziennik Tośki Marzec*, *Kura Adela* oraz kolejne tomy przygód *Pana Samochodzika* do których prawa ma wyłącznie Wydawnictwo Warmia

z Olsztyna.

Kupiono: Justyny Drzewickiej *Niepowszedni (Porwanie, W potrzasku, Obława)*, Tarana Matharu *Zaklinacz (Początek, Wyprawa, Bitwa)*, Pauliny Hendel *Żniwiarz (Pusta noc, Czerwone słońce)*, Lene Kaaberbol *Zaklinaczka (Próba ognia, Krew Werdiany, Zemsta Chimery)*, trzytomowy cykl Brandona Sandersona *Alkatraz kontra bibliotekarze*, cykl U4 (*Jules, Koridwen, Stephane, Yannis*), cykl Colleena Houcka *Klątwa Tygrysa (Wyzwanie, Wyprawa, Przeznaczenie)*, cykl Zofii Staniszewskiej (*Zagadka Królowej Parku, Zagadka dębów rogalińskich, Zagadka biblioteki*).

Wzbogacono księgozbiór młodzieżowy m.in. o pozycje : Frances O’Roark Dowell, Jay Asher, Teri Terry, Kathleen Glasgow, Jennifer Brown, Marty Fox, Marcina Szczygielskiego, Vivian Siobhan, Cameron W. Bruce, Lauren Barnholdt, Grażyny Bąkiewicz.

Dla młodszych zakupiono serię: *Świat Maksa* Katarzyny Zychli, *Marysia* Nadii Berkane, *Samochodzik Franek* Elżbiety Wójcik, *Biuro Detektywistyczne Lassego i Mai* oraz cykl *Nelly Rapp* Martina Widmarka. Kontynuowano cykl książeczek ukazujących się w seriach *Zuzia* i *Mądra Mysz* Ralfa Butschkowa.

Pozytywnym zjawiskiem jest pojawienie się na rynku wydawniczym wielu pozycji edukacyjnych dla dzieci. Przykładem są m.in. książki : Marcin Koziół *Szalona historia komputerów*, Marcin Brykczyński *Jak się nie bać ortografii?* i *Jak się nie bać gramatyki?*, Anna Jankowska *Czego dzieci mogą się nauczyć od zwierząt*, Adama Wajraka (*Lolek, Wiosna, Lato, Zima..*), *Fascynujące eksperymenty naukowe, Pociągi, Potężne pojazdy* oraz cały cykl książek o Neli (*Nela na kole podbiegunowym, Nela i skarby Karaibów, Nela i tajemnice oceanów*), *7 nawyków szczęśliwego dziecka, 7 nawyków skutecznego nastolatka, Bezpieczne dzieciaki*.

Uzupełniono także księgozbiór o wierszyki edukacyjne znanych już autorek: Renaty Piątkowskiej, Urszuli Kozłowskiej, Agnieszki Frączek, Krzysztofa Kielbasińskiego, Agnieszki Nożyńskiej - Demianiuk, Pana Poety, Barbary Gawryluk, Jennifer Berne i Joanny Krzyżanek.

Zakup nowości

	ilość	wartość w zł
Przybytki zbiorów Biblioteki w 2017 roku	4.514	101.651,86
w tym:		
* zbiory książkowe:	4.406	99.435,51
Zakup ogółem	2.658	60.358,51
- zakup ze środków samorządowych	1.302	29.304,33
- darowizny gotówkowe	189	5.047,44
- odkupione za zagubione	64	1.456,79
- dotacja Ministerstwa Kultury	1.103	24.549,95
Dary rzeczowe	1.748	39.077,00

* zbiory specjalne	108	2.216,35
Zakup ogółem	72	1.426,35
- ze środków samorządowych wydawnictwa multimedialne	56	1.076,30
- dotacja Ministerstwa Kultury wydawnictwa multimedialne	16	350,05
Dar ogółem	36	790,00
- wydawnictwa multimedialne	24	580,00
- zbiory specjalne	12	210,00

Średnia cena zakupionej nowości książkowej wyniosła 22,71 zł.

Średnia cena zakupionej nowości wyniosła 22,63 zł

Ogólnie przybytki zbiorów w porównaniu z poprzednimi latami kształtowały się następująco:

Rok	Ilość	Kwota
2010	3.342	68.645,16 zł
2011	2.820	60.076,45 zł
2012	3.245	68.821,38 zł
2013	3.374	67.639,45 zł
2014	5.547	129.627,19 zł
2015	4.070	90.863,88 zł
2016	4.384	94.161,73 zł
2017	4.514	101.651,86 zł

Ilość przybyłych zbiorów książkowych i wielkość wydatków na poszczególne agendy Biblioteki w 2017 roku przedstawiała się następująco:

	Zakup (środki samorządowe + dary got...+ MKiDN)		Dary rzeczowe		Ogółem	
Wypożyczalnia dla Dorosłych	693	16.991,92	684	15.400,00	1.377	32.391,92
Czytelnia Naukowa	33	1.723,82	73	1.860,00	106	3.583,82
Oddział dla Dzieci i Młodzieży	239	4.057,52	92	1.609,50	331	5.667,02
	965	22.773,26	849	18.869,50	1.814	41.642,76
Filia nr 1	442	9.646,62	276	6.630,00	718	16.276,62
Filia nr 2	489	11.287,48	388	7.715,00	877	19.002,48
Filia nr 3	-----	-----	-----	-----	-----	-----
Filia nr 4	498	10.882,52	189	4.790,00	687	15.672,52
Filia nr 5	264	5.768,63	46	1.072,50	310	6.841,13
	2.658	60.358,51	1.748	39.077,00	4.406	99.435,51

Na 1 czytelnika :

zakupiono 0,46 wol. (środki samorządowe + MKiDN +dary got.)
przybyło 0,76 wol. (łącznie z darami rzeczowymi)
przybyło 0,78 egz.

Na 100 mieszkańców :

zakupiono 8,78 wol. (środki samorządowe + MKiDN + dary got.)
przybyło 14,56 wol. (łącznie z darami rzeczowymi)
przybyło 14,91 egz.

Liczba czytelników na 100 mieszkańców 19,15
Liczba wypożyczeń na 100 mieszkańców 503,10

2017 roku przybyło ogółem 4.406 wol. zbiorów książkowych, z tego:

* literatura piękna dla dorosłych 2.714 wol. = 61,60 %
* literatura piękna dla dzieci 796 wol. = 18,07 %
* literatura popularnonaukowa 896 wol. = 20,33 %

Główne zakupy nowości wydawniczych dokonywane były w hurtowniach książek: PLATON w Ożarowie Mazowieckim i EDYP w Ostrów Mazowiecka. Hurtownie te na drodze negocjacji zobowiązywały się do dostarczania książek z bieżącego ruchu wydawniczego, zachowując procedury *Ustawy o zamówieniach publicznych*. Współpraca układała się dobrze, dostawcy starali się realizować także nasze dodatkowe zamówienia. Kupowaliśmy również książki bezpośrednio w wydawnictwach, m.in.: Debit, Warmia, Prószyński Media, Sonia Draga, Zakamarki i Rebis. Uzyskaliśmy drogą negocjacji od 33 do 48 % upustu od ceny detalicznej książek.

Informacje o potrzebach czytelników pozyskiwane są poprzez analizę dezyderatów składanych przez pracowników udostępniania, poprzez obserwację rynku wydawniczego, informacji pojawiających się w mediach, zapowiedzi wydawniczych poszczególnych wydawnictw, księgarni internetowych i recenzji nowości zamieszczanych w prasie codziennej i w czasopismach.

Zakup pozostałych zbiorów :

Z pewnością zakup zbiorów specjalnych nie zadowala w pełni potrzeb naszych czytelników, którzy poszukują najnowszych premier filmowych, ekranizacji lektur szkolnych i ekranizacji klasyki polskiej i obcej. W roku 2018 skoncentrujemy się na uzupełnieniu księgozbioru w tym zakresie.

W roku 2017 skupiliśmy się przede wszystkim na audiobookach dla dorosłych. Przybyło 96 egz. książki mówionej (90 tytułów) m.in.: Katarzyna Bonda: *Florystka, Sprawa Niny Frank, Lampiony*, Camilla Lackberg: *Fabrykantka aniołków, Pogromca lwów, Niemiecki bękart*, Joanny Jax: *Piętno von Becków, Zemsta i przebaczenie*, Remigiusz Mróz: *Kasacja, Zaginięcie*, Dan Brown: *Początek*, Chris Carter: *Egzekutor, Jestem śmiercią, Geniusz zbrodni*, Lisa Gardner: *Znajdź ją, Dom dla lalek*, Hanna Cygler *Tylko kochanka*, Charlotte Link *Oszukana*, Peter Robinson: *Mroczne miejsca*, Katarzyna Puzyńska: *Motylek, Więcej czerwieni, Trzydziesta pierwsza*, Katarzyna Berenika Mischuk: *Noc Kupały, Szeptucha, Żerca, Obsesja*.

Dodatkowo Biblioteka wzbogaciła się o 12 egz. zbiorów specjalnych (m.in.: zestawy pocztówek Będzina, Grodzca, Sosnowca).

Dotacja Biblioteki Narodowej

W 2017 roku otrzymano grant z Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego w wysokości 24.900,00 zł na zadanie „Zakup nowości wydawniczych do bibliotek publicznych”, dotyczący dofinansowania zadań w ramach Programu Wieloletniego „Narodowy program Rozwoju Czytelnictwa”. Zakupu dokonano w oparciu o Umowę Nr BN /2765/2017 z dn. 25 sierpnia 2017 r. pomiędzy Biblioteką Narodową w Warszawie a MBP w Czeladzi. Zakupiono ogółem 1.103 wol. i 16 audiobooków za 350,05 zł.

Struktura zakupionych książek z dotacji :

* literatura piękna dla dorosłych	783 wol.	= 70,99%
* literatura piękna dla dzieci i młodz.	200 wol.	= 18,13%
* literatura popularnonaukowa	120 wol.	= 10,88%

	Ilość książek	Wartość
Wypożyczalnia dla Dorosłych	271	6.514,07
Czytelnia Naukowa	13	662,26
Oddział dla Dzieci i Młodzieży	83	1.319,31
	367	8.495,64
Filia nr 1	199	4.292,91
Filia nr 2	206	4.609,39
Filia nr 4	219	4.723,43
Filia nr 5	112	2.428,58
	1.103	24.549,95
Multimedia	16	350,05
	1.119	24.900,00

Struktura księgozbioru:

Na dzień 31.12.2017 r. książkowe zbiory biblioteczne liczyły 166.390 wol.
z tego:

- literatura piękna dla dorosłych	73.406	44,12%
- literatura piękna dla dzieci i młodzieży	37.713	22,66%
- literatura naukowa	55.271	33,22%

Na 1 mieszkańca Czeladzi przypada 5,50 wol.

Na 1 czytelnika przypada 28,71 wol.

Selekcja zbiorów

Wycofano w 2017 r. ze zbiorów ogółem 10.376 wol. (w tym 48 broszur).

Były to książki :

- zniszczone, zacytane, zagubione przez czytelników, usunięte w ramach selekcji jako nieaktualne
- książki zlikwidowanego księgozbioru Filii nr 3 w Zakładzie Opieki Zdrowotnej
- książki (magazyn), które przeszły selekcję w trakcie wprowadzania zbiorów do komputerowego systemu bibliotecznego SOWA.

Usunięto książki ogółem na kwotę 25.239,53 zł + (broszury 1,21 zł)

- zniszczone, zacytane	4.300 wol.	8.701,14 zł
- zagubione przez czytelników	56 wol.	834,33 zł
- wycofane	5.700 wol.	15.704,06 zł
- broszury	320 wol.	1,29 zł

	10.376 wol.	25.240,74 zł

Na podstawie otrzymanego pisma z PZZOZ w Czeladzi wypowiedającego umowę dotyczącą prowadzenia na terenie szpitala filii bibliotecznego i opinii wydanej przez Dyrektora Biblioteki Śląskiej w Katowicach – Rada Miejska w Czeladzi podjęła Uchwałę Nr XLIII/529/2017 w sprawie likwidacji filii nr 3 Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Marii Nogajowej w Czeladzi.

Książki przekazano m.in. do : Biblioteki Więziennej w Wojkowicach i do Domu Pomocy Społecznej „Senior” w Czeladzi.

4.2. Prenumerata czasopism – potrzeby i realia

Zakup prasy w 2017 roku, dostępnej we wszystkich agendach Biblioteki Miejskiej w Czeladzi wyniósł 11.560,82 zł :

- prenumerata (KOLPORTER)	9.797,80 zł
- prenumerata w wydawnictwach	2.068,83 zł

środki budżetowe: 11.866,63 zł

- prenumerata INFORLEX	
Administracja Standard online	3.875,58 zł

środki budżetowe 15.742,21 zł

- zakup ze środków własnych 676,77 zł

16.418,98 zł

Ze względu na wielkość posiadanych środków utrzymano podobną ilość tytułów czasopism i utrzymano rezygnację z prenumeraty gazet codziennych na placówkach. Spora liczba czytelników widziałaaby najchętniej w czytelnich prasę „typu plotkarskiego” np. *Fakt, Super Express, Naj, Życie na gorąco, Fakty i mity, Show, Gala, Party, Detektyw*. W naszych czytelnich w 2017 roku dostępne były 172 tytuły gazet i czasopism (z zakupu 68). Nadal były dostępne m.in.: *PC World Komputer, Murator, Wiedza i Życie, Świat Nauki, Cztery Kąty, Poradnik domowy, Twój Styl, Zwierciadło, Pani*.

Prenumerata realizowana była przez firmę KOLPORTER. Zamówiono również prenumeratę bezpośrednio u wydawców : Prószyński Media, IDG, „Agora”, „Edipresse Polska”.

	Ilość tytułów
Czytelnia Naukowa	70
Oddział dla Dzieci	5
	75
Filia nr 1	24
Filia nr 2	31
Filia nr 3	8
Filia nr 4	19
Filia nr 5	15
Ogółem	172

Ofertę prasy dostępnej dzięki prenumeracie, wzbogacono dodatkowymi tytułami, zakupionymi ze środków pozyskanych dzięki wypożyczaniu prasy do domu (676,77 zł). Każda placówka samodzielnie decydowała o zakupie czasopism, o które najbardziej upominali się czytelnicy. Ponadto Biblioteka otrzymywała 5 egz. czasopisma *Śląsk* z Biblioteki Śląskiej. Sporą część tytułów czasopism otrzymywały placówki od bibliotekarzy i czytelników, były to m.in.: *Angora, Viva, Polityka, Wprost, Pani, Kino, Retro, Zwierciadło, Sukces, Elle, Gala, Show, Życie na gorąco, Fakt*. W 2017 r. w Bibliotece dostępne były następujące czasopisma bibliotekarskie (z prenumeraty), z których korzystali pracownicy MBP oraz czytelnicy: *Bibliotekarz, Biblioteka w szkole, Guliwer, Poradnik Bibliotekarza, Biblioteka Publiczna*). Dodatkowo pozyskano (w darze) czasopismo *Książki*, wydawane przez „Gazetę Wyborczą” jako samodzielna publikacja.

System biblioteczny SOWA

Do chwili obecnej wprowadzono do bazy komputerowej systemu Bibliotecznego SOWA

wszystkie przybytki za rok 2000 –2017 Centrali i placówek filialnych oraz 92,06 % zbiorów Wypożyczalni dla Dorosłych, Czytelni Naukowej i Oddziału dla Dzieci i Młodzieży.

Od 1 września 2017 roku rozpoczęto wprowadzanie do bazy komputerowej księgozbioru Filii nr 2. Od stycznia 2017 roku oklejane są kodami książkowymi nowości w Dziale Gromadzenia i Opracowania Zbiorów, a od września bezpośrednio w Filii nr 2 książki wprowadzone do bazy.

Baza systemu SOWA na dzień 31.12.2017 zawiera 108.082 opisów inwentarzowych (w 2017 r. wprowadzono 6.330 opisów).

ZBIORY WPROWADZONE DO BAZY SYSTEMU BIBLIOTECZNEGO SOWA
Stan na dzień 31.12.2017 r.

	Ilość zbiorów na placówce	Wprowadzono do bazy danych		Uwagi
		Ilość	%	
Zbiory książkowe				
Wypożyczalnia dla Dorosłych	37.671	33.999	90,25 %	Placówki są na etapie bieżącego wprowadzania do komputera wszystkich nabytków bibliotecznych i retrospektywnego- zbiorów zakupionych przed 2000 r.(magazyn). Książki wprowadzane są z autopsji.
Czytelnia Naukowa	12.478	11.194	89,71 %	
Oddział dla Dzieci i Młodzieży	17.062	17.881	98,40 %	Wprowadzono całość księgozbioru przeznaczonego do udostępniania . Nie wprowadzona część -347 wol. - to książki nie zwrócone przez czytelników (dłużników), braki względne po przeprowadzonym skontrum.
Biblioteka Główna – całość	67.211	63.074	93,84 %	
Filia nr 1	31.682	11.792	37,22 %	Księgozbiór filii bibliotecznych wprowadzany jest na bieżąco od 1 stycznia 2000 r. Od 01.09.2017 wprowadzany jest księgozbiór Filii nr 2 do komputerowej bazy biblioteki.
Filia nr 2	29.069	16.137	55,51 %	
Filia nr 4	23.306	9.470	40,63 %	
Filia nr 5	15.405	5.896	38,27 %	
MBP całość zbiorów	166.673	106.369	63,82 %	

książkowych				
Zbiory specjalne				
Zbiory multimedialne	1.375	1.316	95,71 %	W trakcie wprowadzania zbiory podlegają dokładnej selekcji, gdyż znaczna część map i planów jest zdezaktualizowana.
Zbiory kartograficzne	343	208	60,64 %	
Zbiory Specjalne	321	189	58,88 %	
MBP całość zbiorów specjalnych	2.039	1.713	84,01 %	
MBP całość Zbiorów	168.712	108.082	64,06 %	

5. Czytelnictwo. Promocja. Działalność informacyjna

5.1. Czytelnictwo dorosłych – problemy i obserwacje

W ciągu 2017 r. placówki biblioteczne zarejestrowały **5.796 czytelników** (o 198 mniej niż w 2016 r. – spadek o 3,3%); wskaźnik czytelnictwa wyniósł 19,15 czytelników /100 mieszkańców . Dzieci i młodzież do lat 15, to liczba **1.613 osób** (o 24 więcej niż w 2016 r.).

Należy podkreślić, że od ponad 10 lat Czeladź odnotowuje stały spadek liczby mieszkańców: w 2006 r. było ich 34.156 a w 2017 – już 30.271 czyli spadek o 11,37% (według danych Urzędu Miasta).

Odwiedziny wyniosły ogółem : 92.521

(o 6.174 mniej niż w 2016 r.)

z tego:

- wypożyczalnie 66.195
- czytelnie 26.326

Z powyższych danych wynika, że 1 czytelnik odwiedził MBP 15,96 razy w ciągu roku Średnio dziennie wszystkie placówki biblioteczne odwiedziło 323,5 osoby, co daje statystycznie 64,70 odwiedzających na jednej placówce.

[w 2017 r. Biblioteka była otwarta dla czytelników przez 286 dni]

Wypożyczenia książek ogółem: 152.292 wol.

(o 8.601 mniej niż w 2016 r.)

z tego:

- wypożyczalnie 147.237
- czytelnie 5.055

Średnio 1 czytelnik w ciągu roku wypożyczył 26,28 książki a liczba wypożyczeń na 100 mieszkańców wyniosła 503,10 wol.

Odwiedzający czytelnie

- uzyskali 5.822 informacje (o 188 więcej niż w 2016 r.)
- skorzystali z 20.551 egz. czasopism (o 767 mniej niż w 2016 r.)

Z dostępu do Internetu skorzystało 6.239 osób (o 1.236 mniej niż w 2016 r.)

Niestety, nadal zauważalny jest spadek wskaźników czytelnictwa. Wpływ na to miały na pewno ruchy migracyjne mieszkańców miasta, niskie wymagania edukacyjne nauczycieli, wypieranie książek i czasopism przez elektroniczne nośniki informacji, a także coraz powszechniejszy dostęp indywidualnych odbiorców do sieci internetowej i nagminne wykorzystywanie jako podstawowych pomocy naukowych wiadomości dostępnych w Internecie.

Spadek odwiedzin (a co za tym idzie wypożyczeń), był głównie spowodowany wprowadzeniem wypożyczania komputerowego, a więc ścisłego przestrzegania zwrotu terminu lub prolongaty wypożyczonych materiałów. W roku poprzedzającym rok sprawozdawczy wprowadzono w Bibliotece system windykacji wierzytelności, co również dla mniej systematycznych użytkowników mogło być problemem. Jednakże po zniesieniu kaucji, które obowiązywały do 2016 r. odnotowaliśmy wzrost zainteresowania czytelników zameldowanych poza Czeladzią. W 2017 roku użytkownicy z miejscowości ościennych chętniej się zapisywali do Biblioteki. Bez tych zapisów spadek ilości czytelników najprawdopodobniej byłby jeszcze większy.

Najliczniejszą grupę wśród osób dorosłych stanowili czytelnicy pracujący w średnim wieku (od 25 do 44 oraz od 45 do 60 lat) oraz starsi czytelnicy niepracujący (powyżej 60 lat). W większości użytkownicy zainteresowani byli beletrystyką, literaturą faktu oraz reportażami z egzotycznych podróży. Najczęściej sięgali po powieści obyczajowe, romanse, książki sensacyjne, kryminały i biografie. Nieco mniejszym zainteresowaniem cieszyły się horrory i fantastyka. Z literatury popularnonaukowej największym zainteresowaniem cieszyły się książki historyczne, a w szczególności z okresu II wojny światowej i historii najnowszej, biografie osób znanych oraz poradniki psychologiczne i medyczne. Poza tym dorośli czytelnicy chętnie wypożyczali książki z dziedziny marketingu, zarządzania, ekonomii, psychologii i pedagogiki, socjologii i zagadnień społecznych.

MBP w Czeladzi posiada tylko 1 czytnik e-booków (nagroda w konkursie FRSl).

Działalność informacyjna

W 2017 r. w czytelnich udzielono 5.822 informacje czyli o 188 więcej niż w roku poprzednim. Zmienił się profil oczekiwań użytkowników. Po informację przychodziły głównie osoby starsze, dla których pracownicy czytelnicy stawali się przewodnikami po świecie informacji cyfrowej. Polegało to na pomocy w korzystaniu z różnych nośników informacji, wyszukiwaniu materiałów oraz pomocy w drukowaniu potrzebnych wiadomości lub skanowaniu dokumentów.

Działalność informacyjna placówek w mniejszym stopniu niż w ubiegłych latach, polegała na wyszukiwaniu pozycji książkowych, artykułów prasowych czy wiadomości pochodzących z sieci Internetu na różne zadawane przez użytkowników tematy. Jednakże zainteresowani byli dokładnie informowani o materiałach gromadzonych, przechowywanych i udostępnianych przez Bibliotekę. Informacji udzielało się ustnie, telefonicznie lub za pomocą e-maila. Tematy zapytań były przeróżne: od adresów i zdjęć czy połączeń komunikacyjnych do uzdrowisk i sanatoriów, przez zagadnienia dotyczące historii i współczesności miasta lub regionu. Często bibliotekarki na prośbę użytkowników wyszukiwały pozycje bibliograficzne do prac licencjackich i magisterskich.

Nadal zauważalny jest spadek zainteresowania publikacjami książkowymi, stąd w zakupach nowości czytelnicy dominowały pozycje odpowiadające ściśle preferencjom czytelników, związane z najpopularniejszymi kierunkami studiów - prawo, kosmetologia, bezpieczeństwo oraz szkołami na terenie miasta – pracownik socjalny, logistyk, technik hotelarz. W związku z tym, analogicznie do lat wcześniejszych, popularnością cieszyły się publikacje z działów: prawo, zarządzanie przedsiębiorstwem, zarządzanie zasobami ludzkimi, logistyka, socjologia, pedagogika, administracja, współczesny terroryzm.

W Czytelnicy Naukowej Biblioteki Głównej wiele osób korzystało z programu prawniczego INFOR LEX, z uwagi na bezpośredni dostęp do aktualnych przepisów prawnych, orzecznictwa, komentarzy i piśmiennictwa z tej dziedziny. Jednakże spora grupa starszych osób, przyzwyczajonych do papierowej formy Dzienników Ustaw, potrzebowała pomocy przy przeglądaniu i korzystaniu z INFOR LEXA.

Podsumowując, najwięcej z usług informacyjnych czytelnicy korzysta studentów, bezrobotnych (wymagających pomocy przy pisaniu CV, listów motywacyjnych czy wysyłaniu aplikacji) i osób starszych. Najmniejsze zainteresowanie dało się zauważyć w grupie gimnazjalistów i uczniów szkół średnich. Najwięcej użytkowników korzystało z możliwości dostępu do komputera, Internetu, drukarki i skanera (przeszukiwanie baz danych w celach informacyjnych, szukanie ofert pracy, skanowanie i drukowanie potrzebnych materiałów). Znaczna część osób w tej grupie wymagała pomocy, której pracownicy czytelnicy w miarę możliwości udzielali.

Stałą grupę użytkowników czytelnicy stanowią osoby korzystające z prasy – codziennej, tygodniowej i miesięcznej (czytając na miejscu lub wypożyczając do domu).

Kopalnia Kultury – centrum społeczno-kulturalne miasta Czeladź – rozpoczęła swoją działalność 2.01.2017 r. Głównym jej celem była organizacja wydarzeń dla lokalnej społeczności. Zakres działania obejmował organizację koncertów, spektakli teatralnych dla dzieci i dorosłych, seansów filmowych, wykładów Uniwersytetu Dziecięcego w Czeladzi, spotkań z podróżnikami, autorami książek oraz ciekawymi osobistościami świata kultury i nauki. Działalność edukacyjna była prowadzona w zakresie muzycznym oraz teatralnym. Scena zewnętrzna umożliwiała organizację imprez plenerowych w sezonie letnim: festynów, plenerowego kina letniego, koncertu muzyki klasycznej. Dzięki działalności kina Kopalnia Kultury zyskała nową grupę odbiorców zainteresowanych filmem i kinematografią. W roku 2017 w wydarzeniach w Kopalni Kultury uczestniczyło **20.605 osób**. W działaniach edukacyjnych wzięło udział **1.340 osób**.

5.1.1. Sposoby promocji czytelnictwa, wydarzenia popularyzacyjne, warsztaty kierowane do dorosłych. Ciekawe przykłady imprez, konferencji, festiwali

Podobnie jak w latach poprzednich wszystkie placówki biblioteczne podejmowały inicjatywy, w których przenikały się działania kulturalne, informacyjne, edukacyjne, rozrywkowe i społeczne. Większość projektów realizowana była przez pracowników Biblioteki, przy minimalnym nakładzie kosztów i co najważniejsze, bez szkody dla bieżącej podstawowej działalności, czyli obsługi czytelnika. Wymagało to od bibliotekarzy ogromnego zaangażowania i pomysłowości.

Organizowano wystawy, spotkania autorskie, lekcje biblioteczne, różnorodne warsztaty, zebrania różnych grup osób, włączano się w akcje ogólnopolskie (m.in. *Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy* – sztab czeladzki już po raz 19 mieścił się w Bibliotece a Dyrektor MBP była szefem Sztabu miejskiego, *Cała Polska Czyta Dzieciom*, *Międzynarodowy Dzień Teatru*, *Międzynarodowy Dzień Książki i Praw Autorskich*, *Tydzień Bibliotek*, *Biblioteka – miejsce bezpiecznego Internetu*, *Spotkania z młodym profesjonalistą*) i regionalne (m.in. *Nordalia*, *Dni Czeladzi*, *Pełna Miska dla Schroniska*, różnorodne akcje charytatywne). **Łącznie w MBP odbyło się 691 różnego typu imprez i spotkań, w których udział wzięło 11.583 osoby.**

Oto wycinek z tego, co Biblioteka realizowała w ciągu 2017 roku:

Działania kulturalno-edukacyjne dla dorosłych w Bibliotece

A. Spotkania

- Dyskusyjny Klub Książki - 10 spotkań
- spotkania Sekcji Teatralnej Dyskusyjnego Klubu Książki - uczestnictwo w 1 spektaklu teatralnym
- *Słodko-gorzka historia czekolady* – spotkanie z dr. Jackiem Kurkiem
- cykl *Ziołowe ABC* - spotkania z zielarzem Adamem Opoką

- Zdażyć przed rakiem – wykład dr Anny Kowalczyk
- cykl *Blisko domu a tak pięknie* – spotkania z przewodnikami sosnowieckiego PTTK
- *Obywatel świata - nadworny grawer z Czeladzi Czesław Słania* - spotkanie z Antonim Krawczykiem
- *M jak Madagaskar* – spotkanie z Arunem Mielcarzem - podróżnikiem, reporterem
- *Tropem badaczy Zagłębia Dąbrowskiego* - spotkanie z autorami wystawy i etnografką Dobrawą Skonieczną-Gawlik
- *Armenia* – spotkanie z dr Antonim Winiarskim
- *Nepal – królestwo wśród chmur* – spotkanie z Wojciechem Namysło
- Fit Senior – cykl imprez w ramach Czeladzkich Senioraliów (zajęcia szkoły tańca, zajęcia samoobrony, spotkania z dietetykiem, zielarzem, wizażystką, zajęcia rehabilitacyjne, zajęcia zumbi)
- *Kobiety i kobiety malują paznokietki* - spotkanie dla kobiet z wizażystką
- spotkanie promujące książkę pt. *Polska Ogórkowa* w ramach akcji Paczka Literacka Wydawnictwa Agora
- cykl " W obiektywie życia – Poniedziałkowy Klub Seniora w Dwójce" - spotkania o charakterze edukacyjno-kulturalnym
- cykl spotkań z podróżnikami (Boliwia, Bretania, Wietnam)

B. Wystawy m.in.:

- *Ostoja - pędzlem i igłą malowan*
- *Zagłębie jakiego nie znacie – Zagłębiarki Miastoprojekt* - wystawa Beaty Nocoń i Agnieszki Stefaniak-Zubko
- *Książka na humory*
- *Tropem badaczy Zagłębia Dąbrowskiego* - wystawa zdjęć Roberta Garstki i Bartosza Gawlika
- *Autografy*
- *40 lecie TO TKKF Saturn w Czeladzi*
- *Into the wild* - wystawa zdjęć Dawida Markiewicza
- *Nadworny grawer z Czeladzi-* wystawa filatelistyczna poświęcona Czesławowi Słani – w ramach Festiwalu Nordalia
- *Klub Seniora Aktywna Jesień Życia* - wystawa rękodziela artystycznego
- Tatuaż jako sztuka – rysunki tatuażystów ze studia TABU w Sosnowcu
- Pejzaże – malarstwo Jadwigi Koch
- wystawy fotograficzne (np. z Bretanii i Wietnamu)
- malarskie, promujące lokalnych artystów (Aleksandry Kamińskiej, Jana Miciora oraz

Krzysztofa Zięcika)

- *Więcej sięgniesz tylko wyobraźnią* - wystawa Sławomira Olejniczaka
- *Sztuka i wnętrza* – wystawa Katarzyny Nowak
- *Na piaskowskim rynku* – wystawa poplenerowa prace VII edycji projektu Czeladzkie Spotkania Osób Niepełnosprawnych
- *Świat dzieciństwa* – Alan Alexander Milne
- *Dziki Zachód i Bliski Wschód wg Karola Maya*

C. Warsztaty

warsztaty rękodzieła *Czeladzkiego Koła Gospodyń Miejskich* – 10:

- Podstawy quilingu
- Biżuteria ze sznurka
- Jajka decoupage
- Wianki wielkanocne
- Kremy naturalne
- Biżuteria koralikowa
- Bransoletki kumihimo
- Bransoletka z koralików na dysku kumihimo
- Stroiki świąteczne
- Świece w technice decoupage

oraz inne:

- cykl *Spotkania z plastyką* - warsztaty rysunku
- *Strefa Relaksu* – zajęcia dla seniorów uczące rękodzieła i wytwarzania naturalnych kosmetyków
- *Dziewczyny z tatuażem* – spotkanie otwarte z tatuażystami ze studia TABU w Sosnowcu, motyw zdobienia ciała w literaturze, pokaz projektów

D. Inne działania kulturalno-edukacyjne

- akcje z okazji Dnia Kobiet, Dnia Chłopaka, Halloween, Walentynek - słodkie niespodzianki, aforyzmy, cytaty, zakładki do książek, wystawki i promocja literatury okazjonalnej
- Bookcrossing – uwalnianie książek
- *Cukierek dla Czytelnika* - akcja promocyjna z okazji *Tygodnia Bibliotek*
- Akcja Faworek – częstowanie osób wypożyczających książki
- cykl *Podwieczorek z planszówką* – gry planszowe
- 25. Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy - Sztab Główny

Działania kulturalno-edukacyjne dla dorosłych w Kopalni Kultury

- zajęcia teatralne dla seniorów
- zajęcia chóralne dla dorosłych i seniorów
- koncerty: zespołu Feel, Jacka Kawalca, Ewy Urygi, muzyki filmowej w wykonaniu Big Bandu, Bartasa Szymoniaka, Beltaine, koncert letni i kolędowy zespołu H and M Project
- *Trzech do jednego* – spektakl teatralny dla dorosłych
- Kino Kopalni Kultury
- Urodziny Piasków – trzydniowa impreza plenerowa na stadionie KS Górnik-Piaski (koncert Marcina Dańca, zespołu Fisher, zespołu No To Co, dożynki, atrakcje dla dzieci, usługi gastronomiczne, turniej rodzinny w piłce nożnej)

5.1.2. Spotkania autorskie – nazwiska zaproszonych gości wraz z informacją czy spotkanie było finansowane ze środków DKK:

- Tanya Valko – spotkanie autorskie finansowane ze środków DKK
- Magdalena Majcher - promocja książki *Stan nie! Błogosławiony*
- Przemek Corso - promocja przygodowego cyklu o Robercie Karczu
- Arkadiusz R. Skowron - wieczór autorski
- Jolanta Klimek (Bąk)... lirycznie - wieczór poetycki
- Magdalena Majcher - promocja książki *Wszystkie pory uczuć : Jesień*
- Dawid Markiewicz - O poezji i nie tylko
- Natalia Kołaczek - promocja książki *I cóż, że ze Szwecji* w ramach festiwalu Nordalia
- Aleksandra Bekus - walentynkowe spotkanie z poezją

5.1.3. Akcje czytelnicze i święta książki, w których Biblioteka brała udział:

- III Ogólnopolska Noc Bibliotek pod hasłem Czytanie porusza... nawet czarownice (warsztaty rękodzieła i eksperymenty dla dzieci i dorosłych, podchody w zakamarkach biblioteki, projekcja filmowa dla najmłodszych, spotkanie z czarownicą, rebusy i testy dla dorosłych ze znajomości literatury, wymiana książek, gry RPG nadzorowane przez członków Śląskiego Klubu Fantastyki, koncert dla dorosłych, nagrody i wyróżnienia dla najaktywniejszych czytelników – dzieci i dorosłych, dyplomy i podziękowania wręczał Burmistrz Miasta oraz Dyrektorka Biblioteki)
- Narodowe Czytanie *Wesela* Stanisława Wyspiańskiego współorganizowane z Muzeum Saturn (w postaciach z dramatu wcielili się władarze miasta, dyrektorzy szkół, radni jak

również reprezentantki i reprezentanci Dyskusyjnego Klubu Książki i Antykwariatu Latarnik oraz Stowarzyszenia Czeladź Biega; imprezy towarzyszące - kącik z wymianą książkową i konkurs literacki; warsztaty plecenia wianków z bibuły dla dzieci, warsztaty haftu dla dorosłych, słodki poczęstunek oraz występ Ludowego Zespołu Śpiewaczego *Ożarówianki*)

- Czeladzkie Senioralia - udział w festynie organizowanym dla czeladzkich i nie tylko, seniorów; własny namiot, promocja oferty skierowanej do seniorów i wszystkich mieszkańców
- Ranking Bibliotek Rzeczypospolitej – czeladzka Biblioteka zajęła 52. pozycję (awans ze 102 miejsca w 2016 r.) spośród 650 bibliotek zgłoszonych w całym kraju; wysokie - 5 miejsce wśród bibliotek województwa śląskiego
- Paczka Literacka – akcja Wydawnictwa Agora, Biblioteka otrzymała 2 komplety książek po 19 woluminów i po 2 audiobooki
- 21 marca – Światowy Dzień Poezji – ekspozycja wierszy i tomików poezji, promocja czeladzkich poetów, rozdawanie czytelnikom wierszy
- Tydzień Bibliotek 2017 – cykl imprez promujących Bibliotekę, książki i czytanie

Do akcji czytelniczych możemy zaliczyć też humorystyczne wystawki organizowane przez Czytelnię i Wypożyczalnię dla Dorosłych, konkursy (łatwiejsze lub trudniejsze - ale zawsze z nagrodami, zawsze związane z literaturą); Letnią czytelnię, która była przez dwa miesiące przed biblioteką (gazety i czasopisma wywieszane na sznurkach, książki zostawione na ławkach), przyciągała uwagę, wzbudzała zainteresowanie a przechodzący chętnie siadali i korzystali z udostępnionych pozycji.

5.2. Czytelnictwo dzieci i młodzieży

Wśród dzieci i młodzieży zaobserwowano wyraźny spadek zainteresowania książkami. Wprawdzie w porównaniu z rokiem ubiegłym zanotowano niewielki wzrost liczby czytelników (o 24 więcej niż w 2016 r.), ale jednocześnie zmniejszyła się ilość odwiedzin i wypożyczeń. Młodzież z obowiązku czytała lektury, rzadko sięgała po książki dla przyjemności. Faktem jest, że gdy w czytanie dzieci zaangażowani są rodzice, sytuacja wygląda znacznie lepiej - najmłodszy czytelnik wypożycza wtedy dużo i chętnie.

Najwierniejszymi użytkownikami Biblioteki są najmłodsze dzieci i internauci. Maluchy chętnie rysują, grają w planszówki, które Biblioteka posiada, układają puzzle i oglądają dużo książeczek zanim zdecydują się na wypożyczenie tych w/g nich najciekawszych. Młodzież wpada tylko po lekturę lub by skorzystać z Internetu.

Młodzi czytelnicy najczęściej wypożyczali bajki, bajeczki, opowiadania z poziomu pierwszego i drugiego. Możemy stwierdzić, że najlepszymi czytelnikami są dzieci z najmłodszych

klas szkół podstawowych, więcej czytają dziewczynki niż chłopcy. Dziewczynki od dziewięciu do czternastu lat czytają najczęściej poziom drugi, trzeci i czwarty, książki współczesne, obyczajowe, humorystyczne, o księżniczkach lub z serii wampirów i wilkołaków. Zainteresowaniem cieszą się również książki pomocne przy problemach logopedycznych. Chętnie dyskutują o przeczytanej książce. Z literatury popularnonaukowej dominuje motoryzacja, Kosmos, średniowieczni rycerze i poradniki podróżnicze.

Wypożyczalnie dla dzieci i młodzieży popularyzują wśród czytelników stosowanie różnych narzędzi w zakresie zdobywania wiedzy i informacji. W swojej działalności kładą też duży nacisk na wyzwolenie aktywności twórczej dzieci i młodzieży. Uczestniczą również w edukacji: czytelniczej, medialnej i międzykulturowej młodych czytelników.

Dobrze układa się współpraca ze szkołami i przedszkolami. Placówki biblioteczne zapraszają szkoły i przedszkola na lekcje biblioteczne, warsztaty edukacyjne, spotkania autorskie, teatryki, organizują uroczyste pasowania na czytelnika z pięknymi książkowymi nagrodami. Z kolei placówki oświatowe rewanżują się zaproszeniami na ważne wydarzenia swoich społeczności: pasowanie na przedszkolaka, pasowanie na ucznia, *Jasełka*, pożegnanie 6-latków. Przedstawiciele Biblioteki są często jurorami w konkursach recytatorskich, konkursach pięknego czytania czy też konkursach wiedzy organizowanych przez szkoły i Muzeum Saturn. Stałym elementem współpracy są wizyty bibliotekarzy w przedszkolach połączone z reklamowaniem nowości wydawniczych dla najmłodszych i głośnym czytaniem książek.

Pocieszające jest jednak to, że przeprowadzane dla przedszkolaków lekcje biblioteczne owocują nowymi zapisami do biblioteki. Do najlepszych i najsolidniejszych użytkowników Biblioteki zaliczamy właśnie przedszkolaki oraz dzieci z młodszych klas szkół podstawowych, które stanowią ponad 55% aktywnie wypożyczających czytelników.

Agendy dziecięce współpracują z rodzicami dzieci najmłodszych, służą im radą w wyborze lektury odpowiedniej dla wieku i potrzeb. Polecają rodzicom atrakcyjne nowości z półki Gdańskiego Wydawnictwa Psychologicznego z serii Bezpieczne dziecko oraz Polskiego Towarzystwa Logopedycznego, które uczą poprawnej wymowy.

Jednak ani biblioteki, ani bibliotekarze nie są w stanie samodzielnie rozbudzać potrzeb czytelniczych wśród tych, którzy nie rozwinęli ich na wcześniejszych etapach socjalizacji – w domu rodzinnym czy szkole. Rodzice nie doceniają wpływu czytelnictwa na rozwój intelektualny dziecka. Sami często nie czytają swoim pociechom zasłaniając się brakiem czasu. Ważną przyczyną braku zainteresowania słowem pisanym wśród młodych użytkowników jest to, że słabo czytają, a skoro nie czytają to słabo wyrabiają w sobie umiejętność czytania ze zrozumieniem.

5.2.1. Lekcje biblioteczne, warsztaty, szkolenia, konkursy – najciekawsze przykłady wydarzeń promujących czytelnictwo

Działania kulturalno-edukacyjne dla dzieci i młodzieży w Bibliotece

A. Wydarzenia promujące czytelnictwo

- realizacja projektu pt. „Biblioteka? - Naturalnie!” dofinansowanego przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego (przeprowadzono kilkanaście atrakcyjnych działań dla dzieci i młodzieży m.in. warsztaty literacko-kulturoznawcze, warsztaty filmowe, warsztaty aktorskie, liczne zajęcia edukacyjne dla dzieci, podchody biblioteczne oraz warsztaty drukarskie)
- biblioteczna grywalizacja pod hasłem *Biblioteka?- Naturalnie! Znam, korzystam regularnie*
- *Bajkowy Bal Karnawałowy*
- *Czytanie jest super* – zajęcia literackie w ramach Ogólnopolskiego Tygodnia Czytania Dzieciom
- *Czytanki-niespodzianki* - cykliczne zajęcia literackie dla dzieci - 5 spotkań
- *Kartka, kredki i skarpetki* - cykliczne zajęcia literackie dla dzieci - 4 spotkania
- *Przygody między wierszami* – cykliczne zajęcia literacko-plastyczne dla dzieci
- *Czytanie książek to najpiękniejsza zabawa, jaką sobie ludzkość wymyśliła* – spotkanie dla mam i maluszków (1-2 lata)
- *Zawodowcy czytają dzieciom* - czytali Agata Krajewska i Konrad Bilski
- *Wielki Maraton Czytelniczy* na najciekawszy fragment książki dla dzieci

B. Działania edukacyjne

- lekcje biblioteczne - 14 spotkań, m.in. Zaproszenie do biblioteki, Z nauką za pan brat – M. Skłodowska-Curie, Fakty o wodzie, która krąży w przyrodzie, Bolek i Lolek zwiedzają Polskę,
- zajęcia literacko-plastyczne - 90 spotkań, m.in. Kocie zwyczajnie przedszkolak poznaje, Czekamy na wiosnę, Święta w skorupce, Z książką za pan brat, Kapelusze mają dusze, My kochamy nasze mamy, Nie do wiary to są czary, Dzień Kundelka – historia o psiej wierności, Po co nam zasady, W krainie życzliwości uczymy się grzeczności, Alfabet duma rozpiera, że ważna jest każda litera, Poniedziałek lany to obrzęd oczekiwany, Czeladź - chociaż nasze miasto małe, ale za to jest wspaniałe, Biblioteka, biblioteka wciąż otwarta na was czeka
- *Eksperymentuj, odkrywaj, działaj. Bądź jak Maria!* - udział w konkursie współorganizowanym przez Fundację Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego i Wydawnictwo Widnokrąg
- Światowy Dzień Pluszowego Misia
- 21 lutego Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego
- Międzynarodowy Tydzień E-książki

- *Ja Czytam* – spotkania Dyskusyjnego Klubu Edukacyjnego

C. Spotkania

- *Kobiety i kobietyk malują paznokietki* – wspólna impreza dla mam i córek
- *Sieciakowy Piknik Edukacyjny* w ramach ogólnopolskiej akcji *Sieciaki na wakacjach* organizowanej przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę ; piknik znalazł się wśród 10 najlepiej ocenionych pikników odbywających się w Polsce
- Spotkania Dyskusyjnego Klubu Książki dla Młodzieży *Dwukropek* - 9 spotkań

D. Warsztaty

- Lokalny Klub Kodowania - warsztaty programowania w języku scratch
- ABC animacji – warsztaty z podstaw animacji dla szkół podstawowych
- Podróże Małego Artysty – kreatywne warsztaty dla dzieci
- Dziecięce Biuro Podróży – kreatywne warsztaty dla dzieci
- *W indiach z jogą śmiechu* – warsztaty dla dzieci

E. Wystawy i wystawki:

- wystawki okolicznościowe m.in. *Dzień Bezpiecznego Internet 2017, Mały chłopiec Wielki Bohater – Jurek Bitschan, Kapelusze mają dusze, Biblioteka? Naturalnie! - znam, korzystam regularnie, Książki na wakacje, Prace dzieci z Oddziału Przedszkolnego z ZSS, Dzień Miłośników Książek, Wakacje w bibliotece, Spotkanie autorskie z Andrzejem Markiem Grabowskim, Na tropie przygody – spotkanie autorskie z Krzysztofem Petkiem, Strachy, duchy i wampiry, czyli przerażająca literatura, Sieciaki na wakacjach*
- *Ty decydujesz!* - młodzi czytelnicy przychodzący do biblioteki zapisywali na kartkach propozycje spotkań autorskich, tematykę zajęć i warsztatów
- wystawa pokonkursowa *Barwy narodowe oczami dziecka*, na której prezentowane były prace dzieci z czeladzkich przedszkoli
- Baśnie Stefanii Wortmann
- Maria Konopnicka uczy i bawi
- Twórczość Stephena Kinga
- Kto wymyślił Kubę i Bubę?
- W krainie Tomka Wilmowskiego

F. Inne działania kulturalno-edukacyjne:

- *Czy w Czeladzi żyły dinozaury?* - gra miejska-terenowa dla dzieci i rodziców
- Nieobozowa Akcja Lato 2017 - głośne czytanie i zabawy dla uczestników półkolonii (2

spotkania)

- Ferie w Bibliotece - 5 spotkań m.n.:
  - *Biuro detektywistyczne w Bibliotece*
  - *Podróż w czasie. Indianie w Ameryce Północnej*
  - *Poranek z duchami*
  - *Pod piracką banderą*
  - *Szkoła Magii i Czarodziejstwa*
- Wakacje w Bibliotece - 5 spotkań
- *I ty możesz zostać świętym Mikołajem* - akcja charytatywna zorganizowana wspólnie z wolontariuszami ze Stowarzyszenia Opieki nad Zwierzętami

Działania kulturalno-edukacyjne dla dzieci i młodzieży w Kopalni Kultury

- zajęcia umuzykalniające dla dzieci z różnych grup wiekowych
- zajęcia teatralne dzieci i młodzieży
- zajęcia big-bandu dla młodzieży
- Uniwersytet Dziecięcy – 3 wykłady
- *Poranek w Kopalni Kultury* – cykliczne przedstawienia teatralne dla dzieci
- inscenizacje teatralne lektur szkolnych dla uczniów: *Antygona*, *Calineczka*, *Tajemniczy Ogród*, *Mały Książę*
- seanse filmowe przedpołudniowe dla przedszkoli i szkół

5.2.2. Spotkania autorskie – nazwiska zaproszonych gości wraz z informacją czy spotkanie było finansowane ze środków DKK

- Andrzej Marek Grabowski (pisarz, scenarzysta filmów i programów telewizyjnych dla dzieci, współzałożyciel zespołu *Fasolki* autor ponad 300 piosenek dla najmłodszych) - spotkanie autorskie finansowane ze środków DKK
- Krzysztof Petek (autor powieści sensacyjno-przygodowych dla młodzieży, dziennikarz, instruktor survivalu i organizator obozów przetrwania)

5.2.3. Akcje czytelnicze i święta książki, w których Biblioteka brała udział

- happening z okazji Światowego Dnia Książki i Praw Autorskich – przemarsz barwnego korowodu ulicami miasta oraz spotkanie uczniów z włodarzami naszego miasta i czytanie fragmentów książki
- Tydzień Bibliotek 2017 – cykl imprez, zajęć i spotkań dla młodych czytelników, czytanie

- i zabawy z wesołą kurą Adelą, pasowanie na czytelnika
- III Ogólnopolska Noc Bibliotek pod hasłem Czytanie porusza... nawet czarownice
- XVI Ogólnopolski Tydzień Czytania Dzieciom
- Głośne czytanie w ramach ogólnopolskiej kampanii *Cała Polska czyta dzieciom* razem z kurą Adelą oraz misią Marysią
- *Przerwa na wspólne czytanie* - udział w ogólnopolskiej akcji organizowanej przez Kinder Mleczną Kanapkę
- XIV Katowickie Prezentacje Biblioteczne – przygotowanie stoiska tematycznie związanym z prozą Tolkiena, prezentacja filmu nagranego w trakcie warsztatów filmowych, prezentacja prac dzieci z zajęć plastycznych

5.3. Działalność wydawnicza Biblioteki – nie dotyczy

6. Obsługa osób niepełnosprawnych i specjalnych grup użytkowników.

6.1. Stan i ocena działalności filii i punktów bibliotecznych w szpitalach.

W marcu 2017 r. zawieszono działalność Filii nr 3 usytuowanej na terenie szpitala w Czeladzi. Zagadnienie likwidacji Filii 3 zostało omówione w punkcie 2.2.

6.2. Liczba czytelników i wypożyczeń.

Filia szpitalna (stan na 28.02.2017)

• Liczba czytelników ogółem	-	28
w tym pacjenci	-	1
• liczba odwiedzin	-	75
• liczba wypożyczeń	-	40
• liczba udzielonych informacji	-	22
• liczba udostępnionych czasopism	-	25

6.3. Zbiory dla czytelników niepełnosprawnych.

- liczba tytułów tzw. książek mówionych - 106 (stan na 31.12.2017 r.)
206 (w ciągu całego 2017 roku)
- liczba audiobooków – 660

- przybyło 96 (w ciągu całego 2017 roku)
- liczba książek z dużą czcionką (przybliżona) – ok. 120

Książka mówiona

Wypożyczalnia dla Dorosłych prowadzi od 1998 roku dział z książką mówioną. W 2017 roku praca z czytelnikiem niewidomym i słabowidzącym była kontynuowana. Zgodnie z założeniami zawartymi w planie pracy w ciągu ubiegłego roku kontynuowano również współpracę z Działem Zbiorów dla Niewidomych Głównej Biblioteki Pracy i Zabezpieczenia Społecznego w Warszawie.

Dane liczbowe charakteryzujące czytelnictwo w dziale książki mówionej (stan na dzień 31.12.2017 r.):

Liczba zbiorów książki mówionej:	106 tytułów (1.434 kaset)
Liczba zarejestrowanych czytelników:	2
Liczba odwiedzin:	36
Liczba wypożyczeń:	114 tytułów (1.571 kaset)

W dziale z książką mówioną znajdowało się na koniec roku sprawozdawczego 106 tytułów (1.434 kasety). Zgodnie z zapotrzebowaniem zgłaszanym przez czytelników były to książki: sensacyjne, kryminały, obyczajowe, biograficzne, historyczne i romanse. Liczba tytułów książki mówionej udostępnionych czytelnikom w całym 2017 roku była większa i wynosiła 206 pozycji (2.762 kasety), gdyż dwa razy w ciągu roku wyczytane (wysłuchane) tytuły były wymieniane na nowe w ramach współpracy z Działem Zbiorów dla Niewidomych w Warszawie.

W 2017 roku można było zaobserwować ustabilizowanie się wskaźników dotyczących czytelnictwa książki mówionej na jednolitym, niskim poziomie w porównaniu z rokiem ubiegłym. Zaistniała sytuacja spowodowana była systematycznym zmniejszaniem się liczby czytelników, jak również coraz większym zainteresowaniem czytelników audiobookami, które są bardziej poręczne i lżejsze do przenoszenia niż ciężkie, zajmujące dużo miejsca i łatwo psujące się kasety magnetofonowe. Użytkownikami książki mówionej są te same osoby od wielu lat, w większości starsze, schorwane, nie wychodzące z domu, zaopatrywane w lekturę przez członków rodziny. Z rozmów z tymi osobami wynika, że są przyzwyczajone do tej formy książek, nie są zainteresowane audiobookami, a lektura stanowi ich nieliczną rozrywkę i formę spędzania czasu. Liczba czytelników książki mówionej zmniejsza się rokrocznie z powodu zgonów czytelników lub pogorszenia się ich stanu zdrowia. Można wnioskować, że sytuacja naszego działu z książką mówioną nie jest odosobniona, gdyż Dział Zbiorów dla Niewidomych w Warszawie nie inwestuje już w nowe tytuły książek na kasetach magnetofonowych. Ostatnie, najnowsze nagrania pochodzą z 2011 roku. Pracownicy MBP starają się przekazywać informacje środowiskom

niepełnosprawnych o posiadanych „książkach mówionych” i audiobookach- biorą udział w spotkaniach Koła Polskiego Związku Niewidomych w Czeladzi i promują ten rodzaj materiałów.

6.4. Czy Biblioteka wzbogaciła się w 2017 roku o stanowiska komputerowe lub inne sprzęty przeznaczone i ułatwiające korzystanie z instytucji osobom z dysfunkcją wzroku. Jeżeli tak, to jakie?

W 2017 roku MBP kontynuowała prowadzenie strony internetowej dostosowanej do potrzeb niepełnosprawnych użytkowników. Strona wzbogacona jest o możliwość powiększenia tekstu na stronie głównej i każdej z podstron. Dodatkowo osoby z dysfunkcją wzroku mogą korzystać z dwóch wersji kontrastowych – jasnej z ciemnym tekstem i ciemnej z jasnym tekstem. Strona internetowa MBP dostosowana jest do współpracy z programami czytającymi treść stron www. (publikuje oryginalne dokumenty – nie ich skany, zdjęcia i grafiki uzupełniane są o tzw. opisy alternatywne <alt>). Teksty na stronie napisane są prostym, zrozumiałym i przystępnym dla laików językiem.

6.5. Formy pracy i działania Biblioteki na rzecz osób chorych, niepełnosprawnych, seniorów i innych osób z grup tzw. wykluczonych; współpraca Biblioteki z instytucjami i stowarzyszeniami zajmującymi się działalnością na rzecz tych grup; w jaki sposób Biblioteka promuje swoje usługi wśród osób niepełnosprawnych.

Biblioteka uczestniczyła w świadczeniu usług na rzecz osób chorych, niepełnosprawnych oraz seniorów poprzez:

- prowadzenie zajęć komputerowych *Komputer bez barier wiekowych* oraz *Komputer bez barier wiekowych: już coś potrafię, ale chcę więcej*;
- prowadzenie działu z książką mówioną;
- prowadzenie usługi *Książka na telefon*;
- prowadzenie Uniwersytetu Trzeciego Wieku;
- współpracę ze Środowiskowym Domem Samopomocy „Wrzos”;
- nawiązanie współpracy z organizacją Czeladź dla Seniora;
- współpracę z DOS *Senior*;
- współpracę ze Stowarzyszeniem na Rzecz Osób Niepełnosprawnych FAMILIA;
- współpracę z Zespołem Szkół w Czeladzi – specjalistyczną placówką edukacyjną kształcąca dzieci i młodzież wymagające indywidualnej pomocy kadry pedagogicznej;
- wykorzystanie elementów biblioterapii w czasie obsługi czytelnika niepełnosprawnego i w podeszłym wieku.

Działalność została omówiona w punkcie 6.3

Komputer bez barier wiekowych

W 2017 roku Biblioteka kontynuowała rozpoczęty w 2009 roku autorski projekt *Komputer bez barier wiekowych*. Były to bezpłatne szkolenia adresowane głównie do osób w wieku 50+, a jego celem było zaznajomienie uczestników z podstawami obsługi komputera, a także przełamywanie barier i stereotypów tej grupy wiekowej związanych z korzystaniem z nowoczesnych technologii. Podczas obejmujących 6 spotkań warsztatów uczestnicy zdobywają podstawowe umiejętności z zakresu obsługi komputera i oprogramowania Windows, korzystania z edytora tekstu Open Office oraz posługiwania się Internetem. Zajęcia prowadzone są w Bibliotece Głównej w godzinach porannych, każdy z uczestników ma do swojej dyspozycji stanowisko komputerowe, a wystarczająco długi czas trwania spotkań pozwala uczestnikom na pełne opanowanie zaplanowanego w programie materiału. Po każdym zajęciach uczestnicy otrzymują też materiały zawierające wszystkie zagadnienia omówione na spotkaniu. Usługa zaproponowana przez Bibliotekę cieszyła się bardzo dużym zainteresowaniem środowiska seniorów (głównie korzystali z niej słuchacze UTW). W 2017 r. w 39 zajęciach komputerowych wzięło udział 177 osób.

W 2017 roku kontynuowane były zajęcia komputerowe dla seniorów chcących poszerzyć swoją wiedzę na temat obsługi komputera i korzystania z zasobów Internetu pod hasłem *Komputer bez barier wiekowych: już coś potrafię, ale chcę więcej*. W roku sprawozdawczym odbyło się 80 spotkań, w których uczestniczyło 279 osób.

Książka na telefon

Seniorzy, osoby chore i niepełnosprawne mogły skorzystać z usługi „Książka na telefon”, czyli dostarczania wybranych pozycji do domu. Pracownicy biblioteki telefonicznie umawiali się po odbiór przeczytanych i dostarczenie nowych książek do domu tym osobom, które zgłosiły takie zapotrzebowanie. W każdej agendzie w 2017 roku z tej formy wypożyczenia skorzystało 3-8 osób. Istniała również możliwość telefonicznego lub za pomocą poczty elektronicznej przedłużania terminu zwrotu książek. Czyelnicy mogli rezerwować wybrane tytuły dzwoniąc lub pisząc e-maila do biblioteki.

Uniwersytet Trzeciego Wieku

Projekt „Uniwersytetu Trzeciego Wieku” jest efektem porozumienia o współpracy zawartego w 2009 roku pomiędzy Gminą Czeladź i Wyższą Szkołą Biznesu w Dąbrowie Górniczej. Od października 2011 r. decyzją Władz Miasta Czeladź organizatorem i koordynatorem projektu edukacyjnego UTW jest Miejska Biblioteka Publiczna im. Marii Nogajowej w Czeladzi. W 2014 roku UTW w Czeladzi został połączony z Uniwersytetem Powszechnym, który do chwili obecnej działa w ramach czeladzkiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku.

Misją Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Czeladzi jest przede wszystkim edukacja, możliwość rozwoju zainteresowań, inspiracja do podejmowania nowych wyzwań, aktywizacja społeczna oraz propagowanie zdrowego trybu życia wśród czeladzkich seniorów. Oferta nasza skierowana jest do osób w kategorii wiekowej 50+.

Rok kalendarzowy 2017 był podzielony na Uniwersytecie Trzeciego Wieku na dwa semestry: semestr letni roku akademickiego 2016/2017 i semestr zimowy roku akademickiego 2017/2018.

W semestrze letnim roku akademickiego 2016/2017 liczba zapisanych słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Czeladzi wynosiła 263 osoby. W roku akademickim 2017/2018 wzrosła do 300 osób i ciągle rośnie, na co ma wpływ stale poszerzana, dostosowana do potrzeb i zainteresowań oferta zajęć dla seniorów.

W roku 2017 słuchacze Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Czeladzi mieli możliwość wzięcia udziału w 15 wykładach przygotowanych przez naszego partnera Wyższą Szkołę Biznesu w Dąbrowie Górniczej i 2 dodatkowych zorganizowanych przez koordynatora UTW Elżbietę Bazańską-Wolską. Tematyka wykładów obejmowała różne dziedziny nauki min.: psychologię, socjologię, turystykę, religioznawstwo, podróże, historię, medycynę, fizjoterapię, prawo, muzykę. Wykłady odbywały się w Galerii Sztuki Współczesnej „Elektrownia” oraz Kopalni Kultury w Czeladzi. Dniem wykładowym w naszym czeladzkim UTW jest środa a udział w nich w roku 2017 wzięło 1490 osób.

- W 2017 roku zrealizowano następujące wykłady:
- mgr Konrad Dziuba- *O relacjach sąsiedzkich. Prawo lokatorskie;*
- mgr Marcin Ważny- *Małe nawyki, które w znacznym stopniu zmieniają nasze zdrowie;*
- mgr Sławomir Kaczor- *Stanisław I Leszczyński – filozof na tronie Rzeczypospolitej i Lotaryngii;*
- mgr Karolina Cieślik – *Wykorzystanie najnowszych technologii w profilaktyce zdrowia Seniorów;*
- mgr Rafał Psik- *#ZagłębieBezSmogu- SMOG w miastach Zagłębia Dąbrowskiego- przyczyny, jego wpływ na zdrowie i sposoby jego ograniczania;*
- mgr Katarzyna Fibich- *Żywność super food- moda czy fakt?;*
- mgr Anna Korzekwa-Kukła- *Depresja jako choroba cywilizacyjna;*
- mgr Agnieszka Płazak- *Prawa pacjenta;*
- ks. dr Mikołaj Dziewiatowski- *Istota i specyfika Prawosławia;*
- prof. zw. dr hab. Jadwiga Stawnicka - *Komunikacja kryzysowa bez tajemnic;*
- prof. dr hab. Eugenia Rostańska- *Codziennność- cudowna przestrzeń życia;*
- mgr Oskar Jasiński- *Operetki czar- program muzyczny;*
- nadkom. Marzena Kwasiborska- *Bezpieczeństwo seniora w komunikacji drogowej i nie*

tylko;

- mgr Rafał Psik- *Uchwała Antysmogowa i jej wpływ na jakość powietrza i zdrowie mieszkańców Zagłębia Dąbrowskiego*;
- dr Barbara Mandera- *Omówienie najczęściej występujących schorzeń oczu u Seniorów*;
- mgr Sławomir Kaczor- *Niezwykłe kobiety- wybitne monarchinie na tronie polskim*;
- dr Radosław Molenda- *Czary w wyobrażeniach ludzi. Magia w kulturze i literaturze*.

W roku sprawozdawczym słuchacze UTW mieli możliwość uczestniczenia w następujących zajęciach:

- z języka angielskiego- 3 grupy o różnym stopniu zaawansowania; 137 spotkań, 1777 uczestników;
- z języka niemieckiego- 30 spotkań; 501 uczestników;
- z języka francuskiego- 18 spotkań; 281 uczestników;
- gimnastyki kondycyjnej- 44 spotkania; 905 uczestników;
- Nordic Walking (Chodź na kijki)- 37 spotkań; 142 uczestników;
- Teatralnych „Senior dla Juniora”- 35 spotkań; 209 uczestników;
- Chór dla Seniora- 32 spotkania; 177 uczestników.

Dodatkowo w wyniku ścisłej współpracy Samorządu Słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Czeladzi z Dyrektorem Miejskiej Biblioteki Publicznej Bożeną Podgóorską i koordynatorem UTW Elżbietą Bazańską-Wolską udało się wzbogacić ofertę UTW Czeladź o zajęcia współfinansowane przez samych słuchaczy UTW. Miejska Biblioteka Publiczna organizuje i zapewnia miejsce, gdzie będą odbywały się zajęcia a słuchacze opłacają prowadzącego.

W wyniku tej współpracy słuchacze biorą udział w następujących zajęciach:

- z rehabilitantem – 73 spotkania; 868 uczestników;
- na basenie – 24 spotkania; 211 uczestników;
- kurs tańca towarzyskiego – 14 spotkań; 176 uczestników;
- z dietetykiem – 10 spotkań; 177 uczestników;
- zumba dla Seniora – 7 spotkań; 75 uczestników.

Ponadto Słuchacze UTW w Czeladzi dodatkowo uczestniczyli w następujących spotkaniach i zajęciach:

- Spotkanie organizacyjne UTW- 1 spotkanie; 130 uczestników;
- FITSenior- (w ramach czeladzkich Senioraliów 2017)- 64 uczestników;
- Warsztaty rozwojowe „Ja i Ty inaczej My. O kulturze wspieranej dialogiem międzypokoleniowym”- 4 spotkania; 20 uczestników;
- Kurs pierwszej pomocy przedmedycznej dla Seniorów- 1 spotkanie; 56 uczestników;

- Międzypokoleniowy Wojskowy Tor Przeszkód dla Seniorów- 1 spotkanie; 6 uczestników;
- Spotkanie wigilijne- 1 spotkanie; 56 uczestników;
- Wspólne kolędowanie- 1 spotkanie; 65 uczestników.

W roku 2017 w ramach zajęć i wykładów dla słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Czeladzi odbyły się 603 spotkania, w których wzięło udział łącznie 7404 osoby.

Do tej samej kategorii wiekowej czytelników skierowana była oferta imprez i cyklicznych spotkań organizowanych przez Bibliotekę Główną oraz Filię 1 i Filię 2, takich jak:

- Ziołowe ABC- cykl spotkań z zielarzem Adamem Opoką- Zastosowanie pomocnicze ziół w leczeniu cukrzycy; Makro-i mikroelementy w żywieniu człowieka; Zioła-mity i fakty;
- FITSenior;
- Co w książkach piszczy? – cykl spotkań z pensjonariuszami Domu Pomocy Społecznej „Senior”, podczas których słuchano audiobooków;
- spotkania z cyklu Blisko domu a tak pięknie – spotkania z przewodnikami sosnowieckiego PTTK;
- wystawa rękodzieła artystycznego - Klub Seniora Aktywna Jesień Życia;
- Strefa Relaksu – utworzona w ramach współpracy z Czeladzią dla Seniora w siedzibie Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów przez bibliotekarki z Filii 1;
- Podwieczorek z planszówką – spotkania dla seniorów w Filii 1;
- W OBIEKTYWIE ŻYCIA- Poniedziałkowy Klub Seniora w Dwójce - cykl spotkań o charakterze edukacyjno-kulturalnym;
- spotkania z pensjonariuszami Środowiskowego Domu Samopomocy „Wrzos” w Filii 2:
  - „Intymnie” – walentynkowe spotkanie z poezją Aleksandry Bekus;
  - Dzień Kobiet z książką i nie tylko;
  - Książka do plecaka;
  - Książka na jesienne wieczory;
  - Nowości książkowe pod choinkę.

Kopalnia Kultury na rzecz specjalnych grup użytkowników

Spektakle organizowane w Kopalni Kultury były rezultatem prowadzonych zajęć teatralnych m.in. dla seniorów, dzięki czemu podczas imprez takich jak: „Senior dla Juniora” oraz „Dzień Solidarności Pokoleniowej” wystawione zostały przedstawienia tworzone przez lokalną społeczność w wieku 60+.

Kopalnia Kultury w marcu 2017 była organizatorem koncertu Katarzyny Pумы Piaseckiej z zespołem, podczas którego pracownicy Hospicjum prowadzili zbiórkę pieniężną wspomagającą budowę Hospicjum św. Tomasza w Sosnowcu. Wstęp na wydarzenie był wolny, jednak wrzucając dowolną kwotę do puszeki, można było wspomóc tę instytucję. Instytucja była również partnerem koncertu Artystycznie dla Hospicjum w Sosnowcu.

Współpraca ze Stowarzyszeniem na Rzecz Osób Niepełnosprawnych FAMILIA

Biblioteka od wielu lat współpracuje ze Stowarzyszeniem na Rzecz Osób Niepełnosprawnych FAMILIA. W ramach tej współpracy Filia 4 zorganizowała wystawę pt. *Na piaskowskim rynku* oraz wernisaż tej wystawy. Na ekspozycję złożyły się prace wykonane przez podopiecznych Stowarzyszenia podczas VII Czeladzkich Plenerów Osób Niepełnosprawnych.

Tradycyjnie, jak co roku, w styczniu i lutym w galerii Biblioteki Głównej prezentowane było rękodzieło pensjonariuszy Środowiskowego Domu Samopomocy Ostoja pt. *Ostoja-pędzlem i igłą malowane*. Na zakończenie ekspozycji odbyło się spotkanie twórców prezentowanych prac oraz wszystkich podopiecznych.

Inne działania

W 2017 r. Oddział dla Dzieci i Młodzieży kontynuował współpracę z nauczycielami i uczniami z Zespołu Szkół Specjalnych w Czeladzi. Wspólnie z pedagogami staramy się rozbudzić w młodzieży zainteresowanie książką a w miarę możliwości wdrożyć do nawyku czytania. Uczniów z ZSS regularnie zapraszamy na różnego rodzaju zajęcia odbywające się na naszej placówce, bo wiemy, że dla nich sam fakt przebywania w bibliotece i kontaktu z książką jest już pewnego rodzaju terapią. W lutym zaprosiliśmy młodzież na zajęcia edukacyjne o Marii Curie-Skłodowskiej i jej odkryciach, w trakcie których młodzież pod okiem bibliotekarek wykonywała różne, ciekawe doświadczenia. W trakcie zajęć „Bolek i Lolek zwiedzają Polskę” razem z uczniami poznawaliśmy najciekawsze miejsca naszej ojczyzny i rozwiązywaliśmy związane z tym tematem rebusy i zagadki.

W roku sprawozdawczym Filia Dziecięca kontynuowała współpracę z nauczycielami i dziećmi z Oddziału przedszkolnego i zerówki znajdującymi się na terenie Zespołu Szkół Specjalnych w Czeladzi, w których przebywają dzieci z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym. Oni również zapraszani byli na zajęcia literacko-plastyczne, na których słuchali fragmentów terapeutycznych opowiadań, wykonywali różne prace plastyczne (ćwicząc sprawność manualną) i zadania oraz bawili się. Oto niektóre tematy zajęć: *Kocie zwyczajnie przedszkolak poznaje*, *Spotkanie z wiosną*, *My kochamy nasze mamy*, *Nie do wiary to są czary*, *Dzień Kundelka*. W ramach akcji CPCzDz wraz z kurą Adelą i Misią Marysią (kostiumy wypożyczone od Wydawnictwa Debit) bibliotekarki dwukrotnie odwiedziły dzieciaki w ich przedszkolu. Tam czytały opowiadania, gimnastykowały się z bajkowymi bohaterkami i bawiły z dziećmi. Współpraca z tą specjalną grupą młodych czytelników polega także na organizowaniu wystawek, prezentujących ich twórczość. W roku sprawozdawczym z takich prac powstały dwie piękne wystawki, które można było oglądać w godzinach otwarcia biblioteki.

7. Stan organizacyjny i działalność Biblioteki stopnia powiatowego – nie dotyczy

8. Sprawy kadrowe i sytuacja zawodowa bibliotekarzy

8.1. Ogólna ocena stanu zatrudnienia, wynagrodzenia, przygotowania zawodowego pracowników.

Na dzień 31 grudnia 2017 r. MPB w Czeladzi zatrudniała 39 osoby (było to 37,25 etatu przeliczeniowego).

Grupa pracowników	Ilość osób
Pracownicy merytoryczni w tym informatyk	21 1
Pracownicy administracyjni (Pracownicy Kopalni Kultury- 6 osób)	12
Pracownicy obsługi	6
Razem liczba zatrudnionych osób	39

Kadra bibliotekarska jest stała, dobrze przygotowana do wykonywania swojego zawodu:

- * 16 osób posiada wykształcenie wyższe bibliotekarskie
- * 2 osoby posiadają wykształcenie wyższe
- * 2 osoby posiadają wykształcenie na poziomie studium bibliotekarskiego
- * 1 osoba posiada wykształcenie średnie (informatyk)

W roku sprawozdawczym stała kadra Biblioteki zasilana była absolwentami szkół średnich i wyższych odbywającymi staż. W ramach umów z Powiatowym Urzędem Pracy w Będzinie staże odbywały 3 osoby na stanowisku administracyjnym a 1 osoba zatrudniona była w ramach tzw. prac publicznych - pracownik administracji. Ponadto 1 osoba odbywała praktykę zawodową a 4 osoby współpracowały z biblioteką w ramach wolontariatu.

MBP współpracuje też z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, który kieruje do Biblioteki osoby wykonujące prace społecznie użyteczne (40 h miesięcznie). W roku sprawozdawczym prace społecznie użyteczne na rzecz MBP wykonywało 11 osób. Byli to pracownicy obsługi.

8.2. Średnia płaca brutto w przeliczeniu na etat z uwzględnieniem wszystkich składników: tzn. płaca zasadnicza, dodatki: funkcyjny, stażowy, inne, premie (bez nagród)

- pracowników merytorycznych - 4.016,12 zł
- pracowników administracyjnych - 2.290,27 zł
- pracowników obsługi - 1.759,48 zł

8.3. Udział pracowników w doskonaleniu zawodowym instytucjonalnym (liczba)

W 2017 r. bibliotekarze MBP nie podejmowali doskonalenia zawodowego w formie studiów, natomiast koordynator do spraw Uniwersytetu Trzeciego Wieku podjął studia podyplomowe na kierunku „Zarządzanie w oświacie”.

8.4. Udział pracowników w innych formach doskonalenia (kursy, szkolenia, konferencje) – tematyka, organizatorzy.

Nazwa szkolenia	Organizator	Ilość osób
Warsztaty animacji filmowej- filmy poklatkowe	Miejska i Powiatowa Biblioteka w Będzinie	1 osoba
<i>Akcja bilans 2016 w instytucjach kultury</i>	Regionalny Instytut Kultury ul. PCK 19	1 osoba
<i>Budowanie relacji z mediami</i>	Miejska i Powiatowa Biblioteka w Będzinie ul. Piłsudskiego 39	2 osoby
<i>Podatek VAT 2017, podatek dochodowy w instytucjach kultury</i>	Regionalny Instytut Kultury ul. PCK 19	1 osoba
Seminarium dyrygentów	projekt finansowany przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego	1 osoba
<i>Archiwum cyfrowe: od pomysłu do realizacji</i>	Miejska i Powiatowa Biblioteka w Będzinie ul. Piłsudskiego 39	1 osoba
<i>Kurs Specjalista ds. kadr i płac</i>	Centrum Edukacyjno- Szkoleniowe DZETA 40-091 Katowice ul. P. Skargi 8	1 osoba
<i>Warsztaty artystyczne</i>	Biblioteka Śląska 40-021 Katowice Plac Rady Europy 1	1 osoba
<i>XIII Forum Bibliotekarzy Województwa Śląskiego</i>	Biblioteka Śląska 40-021 Katowice Plac Rady Europy 1	2 osoby
<i>I Ogólnopolski Kongres Biblioteczno-Wydawniczy</i>	Wyższa Szkoła Humanitas w Sosnowcu	1 osoba
Warsztaty PR w Samorządzie PR Grupa PR Administracji Państwowej	Grupa PRC	1 osoba
Trudny klient, trudna sytuacja w bibliotece	Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna	1 osoba

	42-500 Będzin ul. Piłsudskiego	
Deskryptory w systemie bibliotecznym SOWA	Biblioteka Śląska 40-021 Katowice Plac Rady Europy 1	4 osoby
Kontrola zarządcza- zarządzanie ryzykiem w Urzędzie Miasta Czeladź i gminnych jednostkach organizacyjnych	Urząd Miasta Czeladź Ośrodek Kształcenia Samorządu Terytorialnego im. W. Pański	3 osoby
Metodyka Pracy z osobami starszymi w bibliotece publicznej	Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna 42-500 Będzin	1 osoba
<i>Dwa bratanki-odkrywamy literaturę węgierską w Polsce</i>	Biblioteka Śląska 40-021 Katowice Plac Rady Europy 1	1 osoba
Warsztaty PR w Samorządzie i Administracji Państwowej- Marketing polityczny a polityka	Grupa PRC	1 osoba
<i>Innowacyjne metody promocji czytelnictwa</i>	Miejska Biblioteka Publiczna Gliwice	1 osoba
<i>Program Lato w teatrze</i> Teatr	Teatr Dzieci Zagłębia w Będzinie	1 osoba
Deskryptory, fasety, encje – jak zrozumieć nowy model opracowania bibliograficznego	Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna	1 osoba

9. Finansowanie

9.1. Wielkość budżetu Biblioteki w 2017 r., ogółem	3.255.981 zł
w tym dotacja inwestycyjna 500.000 zł	
9.2. Koszty	ogółem 2.707.621 zł
w tym koszty utrzymania 458.963 zł	
9.3. Dochody własne,	ogółem 159.375 zł
9.4. Darowizny rzeczowe (książki, zbiory specjalne itp).	126.254 zł
w tym:	
- materiały biblioteczne	39.867 zł
- wyposażenie przekazane do Kopalni Kultury	86.387 zł
9.5. Inne środki finansowe pozyskane przez Bibliotekę ogółem:	37.996 zł

w tym:	
9.5.1. Z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego	38.100 zł
– wysokość środków:	
zakup nowości wydawniczych do bibliotek	24.900 zł
projekt <i>Biblioteka? – Naturalnie</i>	13.200 zł
9.5.2. Z innych źródeł	
– Powiatowy Urząd Pracy w Będzinie	4.190 zł
refundacja wynagrodzenia i składek ZUS	